

SZÍV ERNŐ

Kedves Jánoki-Kis Viktória,

az történt, hogy szerepeltem az egyik novelládban. Érdekes érzés volt, túl azon, hogy akkor konkrétan mit éreztem. A Hetényi Kórház ügyelete a helyszín, egy alföldi nagyváros sürgősségi osztálya, és hétvégi nagyüzem-mód. Odakerül az ember, mert figyelmetlen, butáskodik, egyebek. Láttam ott a szereplőidet, a lehetséges hőseidet. Türelmesen várakoztak akkor ott olasz vízilabdások, volt hasfájástól szenvedő fiatalember, lábtörött pici lány, enyhén szélülött, közlékeny asszony, aki talán ott tölti a hétvégeket, és volt gurulós székbe ültetett, bedrogozott kiscigány fiú, akit talán valamelyik napsütötte szolnoki betonplaccról szedhettek össze a rutinos mentősök, illetve egy olyan alak, aki növényirtót dörzsölt a szemébe, és különösebben nem volt kellemes neki. Ez voltam én. Nem nagyon láttam tehát, de az emberi fölhozatal tarkaságát, amiről fentebb szoltam, valahogy mégis megfigyeltem. Az ott kavargó emberi sorsokból kitelt volna egy vékonyabb könyv biztosan. Egy olyan könyv lett volna, mint a tiéd. Nem nagyon szoktak első könyvről efféle jelentéseket fogalmazni, én most megteszem a tiédről. Az első könyvhöz kell valami dramaturgiai, nyelvi, szemléleti különlegesség, valami tematikai váratlanság, hogy szóljon érte a kürt, a duda. Az első könyv föl akar robbanni. Mindent meg akar mutatni. Az első könyv nem szokott módszeres és szisztematikus lenni. Nem nyugodt és megfontolt. Valójában nem is magabiztos. És hát van, azaz lett egy furcsa jelenség a kortárs irodalomban, hogy ti. nagyon sok szerző megmarad az első könyvénél, a második kötet is az, első, a harmadik, de még a negyedik kötet is a nagyra becsült szerző első könyve, nem tud túllépni rajta, képtelen változni vagy alakulni, szintet lépni. *Átlépsz velem a víz fölött.* Ez a köteted címe, 2023, Magyar napló ajv. Szerintem nem is az első könyved. A harmadiknak saccolnám. A novella kegyetlen műfaj. Úgy értem, szinte mindig az, a kegyetlenség, a fájdalommal játszó szigor formai követelménye neki. De még esszézerű novella testén, a lágyabb tónus vastag géztekérésén is átüt a történet vére, jó esetben. Egy szöveg például cselezhet, a szöveg bármilyen stílusos zakót, kabátot, ünneplőt vagy lötyögős-suhogós szabadidő ruhát fölölthet, egyébként inkább elitista, mert a szöveg nem elbeszél, mint inkább építkezik. A történetet viszont tudni

kell helyesen, túlzások nélkül elmondani, azt is tudni kell, miért nem lehet valójában elmondani, azt is tudni kell, hogyan mondták már el mások, a történet old school. Patinája van. Unja is a nagyvilág. Nem is kultiválja különösképpen. De nem is szabadulhat tőle. Olyan jó volt látni, mennyi helyre visznek el ezek a rövid történetek, ezekben a példamutatóan szakszerű esetekben hogyan van benne az aktuális ember, annak a drámája, igen, a kiszolgáltatott, az esendő, az elhulló, a beteg, az erős, a gazdag, az idős, a fiatal. Többször leírod a vonatkozási pontot: Mezőtúr. Hogy ez a hely is milyen ismerős volt nekem. Ott van szülővárosom szomszédságában, húsz kilométer. A lesajnált és halálra ítélt novella, megint megmutatta, hogy nem oda Buda. Azért nem csodálkoznék, ha nemsokára ránk kopogtatna egy regény.